

DR. W. H. GISPEN, *De boeke der Koningen, opnieuw uit de grondtekst vertaald en verklaard*, IV, 2 Kon. 18-25, J. H. Kok N.V., Kampen, 1956.

Hierdie deeltjie van die „Korte verklaring der Heilige Schrift” is, in onderskeid van dié wat ons hierbo bespreek het, geen herdruk nie, maar die aanvulling, van die hand van die Semitis van die Vrye Universiteit, van die reeks deeltjies wat VAN GELDEREN aan die boeke van die Konings gewy het. Dit is deeglike arbeid, waarby die skrywer gebruik gemaak het van die jongste gegewens wat die argeologie oplewer. So word bv. op p. 80 verwys na die vondste deur MALLOWAN in 1954 in die paleis van Esarhaddon te Nineve aan die lig gebring. Van die twee tot nou toe gepubliseerde Jesaja-handskrifte uit die geheel van die Dooie See-rolle word vir die vasstelling van die teks in II Kon. 18-20 reëlmstig gebruik gemaak.

Natuurlik vergelyk die skrywer die Bybelse verhaal oor Sanherib ook met die eie inskripsies van die koning. Die belangrikste dele daarvan, in soverre as hulle betrekking op Jerusalem en Juda het, word deur die skrywer in vertaling gebied. Hierby gee hy die name wat ook in die Bybel voorkom partymaal in Bybelse, partymaal in Babiloniese vorm. Menige leser sal sodoende in Zaribtu nie Sarfat herken nie, of in Gubla Gebal, of in Bitammanna Ammon; andersyds bied hy egter die vorm Jaffa, wat na-Bybels is, en die Bybelse vorm Elteke sowel met as sonder h op die einde. Dit lyk of die akribie van die skrywer, wat by die behandeling van die Hebreuse teks op elke bladsy blyk, hom begewe as hy met Babiloniese tekste te doen het. So skrywe hy bv. ook Tinnat, waar die Babilonies Tamma, die Bybel Timna het. Dieselfde gebrek aan noukeurigheid kom hier en daar ook in sy vertaling van die Babiloniese teks tot uiting. So kan ons bv. sy vertaling van *sidru sjitkunu* met „hun slagorde was opgestel” nie billik nie. Dis duidelik dat ons hier met die *stativus pluralis* te doen het, en dat die werkwoord dus aktief is: „hulle het die slagorde opgestel gehad”.

Dergelyke kleinighede doen egter nie veel af van die waarde van die werk daar ’n geheel nie. Dis noukeurige arbeid, waarby die skrywer nie

skroom om terwille van die noukeurigheid dikwels dieselfde dinge te herhaal nie. Daar is geen woord in hierdie hoofstukke, of die skrywer maak er 'n verklarende kanttekening op. Die chronologiese probleme word uitvoerig en duidelik behandel. Die ontdekking en publikasie van die kroniek van Nebukadnesar se eerste tien jare deur D. J. WISEMAN het juis te laat gekom om nog in die uitleg van hfst. 24 verwerk te word. Dit is dan iets om verwerk te word in die herdruk, wat ons hierdie deeltjie graag toewens.

A. VAN SELMS.